Cine nu cade nu se poate înălța. (L. Blaga)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI
22 aprilie
2011
Anul X
nr. 15 (370)
8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Accesul la informație

pag. 3

MAI al Republicii Moldova implementează controlul inteligent al traficului rutier

pag. 4

Contractul colectiv de muncă

pag. 6

Paşte Fericit!

Dragi cititori!

Cea mai sfîntă dintre sărbătorile creştine – Sfintele Paşti, ne bate deja la uşa inimilor, aducînd cu sine emoția profundă a renaşterii şi purității. Aşteptăm cu toții clipa Învierii. Şi, odată cu ea, încercăm să înfiripăm în sufletele noastre puterea de a ierta şi a înțelege forța iubirii ca să avem încrederea într-un viitor mai plin de candoare şi lumină, mai plin de pace şi de bunătate sufletească.

Ne punem dorințe şi sperăm ca ele să ni se îndeplinească printr-o minune, asemeni Învierii Mîntuitorului. Cu siguranță vom avea parte de realizarea lor, îndemnîndu-ne să fim mai buni, să ne deschidem inimile spre credință, iubire şi iertare.

În această Săptămînă a Patimilor, noi, creştinii încercăm să ne primenim sufletele ca să putem primi Învierea Domnului cu toată curățenia spirituală.

Dumnezeu a avut grijă să picure în sufletul fiecăruia credință şi ne-a dat conştiință ca să putem percepe cele mai înălțătoare sentimente umane – iubirea şi bucuria sufletească, să le împărtăşim cu semenii noştri.

S-ar părea că retrăim aceste clipe an de an, dar de fiecare dată ele sînt inedite şi ne învăluie întreaga noastră ființă cu farmecul lor.

Emoții profunde ne copleşesc şi de această dată, în special pe noi maturii, deoarece în memoria noastră afectivă se perpetuă cele mai frumoase amintiri, regăsindu-ne anume în jurul acestei sacre sărbători, în care domină armonia şi pacea sufletească. Aici, imaginar reîntîlnim copilăria cu toată inocența ei, aici regăsim părinții, frații şi surorile... Şi dacă am avea puterea să ne reîntoarcem în timp, am alege să revenim aici – de Paşti, la casa părintească, unde miroase a cozonac şi sarmale rumenite, pregătite cu atîta ardoare de mama. Şi nimic nu poate fi mai frumos pentru ființa umană decît această regăsire în timp.

Haideți să ne bucurăm din plin de minunata sărbătoare şi de frumusețea a tot ce ne înconjoară şi ne trezeşte emoții purificatoare şi să dăruim cît mai multă iubire celor dragi.

Vă doresc ca Sfînta Sărbătoare a Paştelui să vă aducă cît mai multe bucurii, iar Taina Învierii să vă reamintească adevărul etern – niciodată nu e tîrziu să faci un bine, să-ți faci fericit aproapele.

Fie ca miracolul din Noaptea Sfîntă să vă înalțe sufletul spre noi culmi ale nobleței.

Lumină în suflet şi în gînd.

Paşte fericit şi binecuvîntat!

Gheorghe AVORNIC,
doctor habilitat în drept, profesor universitar,
decan al Facultății de drept a USM,
preşedinte al Consiliului de administrație al UJM

Hristos a Înviat!

Învie natura, învie puterea,
Se naşte o viață, credința se naşte,
Căci fără credință nu vine un Paşte,
Hristos e în suflet, iubirea se naşte.

Cu credință să mergem prin viață,
Căci ea ne dă mereu povață,
Cu ea ne potolim necazul,
Tu, lacrimă sfîntă, atinge obrazul.

A fost, este şi va fi mereu
În suflet Sfîntul Dumnezeu,
Hristos a Înviat pe o vecie,
Hristos e o putere mare, vie!

Hristos a Înviat în casă, la copii,
Hristos a Înviat, a Înviat în lume, pe cîmpii,
Să ne rugăm cu toții pentru viitor,
Că numai Sfîntul Domn ne este ajutor!

Iulia DRUȚĂ

◆ Flash

Pînă la sfîrşitul anului 2011 am putea intra în zona de liber schimb a CSI

Consiliul Economic al ţărilor CSI a aprobat, recent, un proiect de acord privind zona de liber schimb. Documentul va fi prezentat la următoarea reuniune a şefilor de guvern CSI în luna mai la Minsk.

Conform Comitetului Executiv al CSI, documentul elaborat vizează liberalizarea comerţului între membrii CSI. Acordul privind zona de comerţ liber are ca scop să înlocuiască sistemul de relaţii între ţările CSI. Se presupune că acordul va reduce numărul de produse supuse taxelor vamale de import.

„Taxele vamale de export în cadrul viitorului acord vor fi fixe, iar după intrarea în vigoare a acordului vor începe negocierile privind eliminarea treptată a acestora", se spune în comunicatul de presă al Comitetului Executiv al CSI.

Acordul privind zona de liber schimb a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice din Rusia în 2008. Conţinutul acordului a fost convenit la reuniunile grupului de lucru, care şi-a încheiat activitatea în luna februarie a acestui an. Proiectul actualizat al documentului a fost aprobat în martie la şedinţa Comisiei pe probleme economice în cadrul Consiliului Economic al CSI.

Secretarul general adjunct al Comunităţii Economice Eurasia, secretarul executiv al Uniunii Vamale, Serghei Glaziev, a declarat anterior că zona de liber schimb a CSI ar putea intra în vigoare înainte de sfîrşitul anului 2011.

Preşedintele interimar Marian Lupu a promulgat Legea bugetului de stat pe anul 2011

Preşedintele interimar al Republicii Moldova, Marian Lupu, a semnat decretul privind promulgarea Legii bugetului de stat pe anul 2011, adoptată de Parlament pe 31 martie 2011, potrivit Secţiei relaţii cu mass-media a Parlamentului.

De asemenea, a fost promulgată Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2011 nr. 54 din 31 martie 2011.

Printr-un alt decret, Andrei Onofrei a fost numit în funcţia de şef al Serviciului Consiliului Suprem de Securitate al Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova, începînd cu data de 18 aprilie 2011.

Numărul cazurilor traficului de fiinţe umane este în creştere

În primele trei luni ale anului curent, în Republica Moldova au fost înregistrate 100 de cazuri de trafic de persoane. În perioada respectivă, instanţele de judecată au finalizat examinarea a 35 de cauze penale din categoria traficului de persoane în privinţa a 40 de persoane.

Potrivit Serviciului de presă al Procuraturii Generale, din numărul total al infracţiunilor înregistrate în primul trimestru, cele mai multe ţin de organizarea migraţiei ilegale şi trafic de fiinţe umane, cîte 34 de cazuri, precum şi proxenetism - 23 de cazuri.

Conform procurorilor, din cele 40 de persoane, în privinţa cărora au fost pronunţate sentinţe, unei persoane i-a fost aplicată pedeapsa cu privaţiune de libertate, 10 persoane au fost condamnate cu suspendarea condiţionată a pedepsei, 22 de cetăţeni au achitat amendă, iar dosarele pe numele a şase persoane au fost clasate.

Cele mai multe persoane au fost condamnate de instanţele de judecată pentru proxenetism şi organizarea migraţiei ilegale - 17 şi, respectiv - 15. În opt cazuri, procurorii au contestat sentinţa instanţei de judecată, nefiind de acord cu decizia pronunţată în privinţa a 10 persoane.

Cadou de Paşti pentru Regimentul „SCUT" şi Comisariatul General de Poliţie

Şi poliţia municipală va primi ajutoare în ajun de Paşti. Regimentul „SCUT" şi Comisariatul General de Poliţie din Chişinău vor primi din partea Primăriei Capitalei un ajutor în valoare de două milioane de lei.

Din aceşti bani vor fi cumpărate 20 de maşini, cîte 10 pentru fiecare instituţie. De asemenea, peste 350 000 de lei, tot din bugetul municipal, vor fi alocaţi pentru dotarea poliţiştilor cu echipament.

Poliţia municipală din Chişinău, deşi este finanţată din bugetul municipal, se subordonează exclusiv Ministerului de Interne. În acest an, bugetul total pentru întreţinerea poliţiei municipale este de 104 milioane de lei.

În ajun de Înviere luminile de pe străzile Capitalei vor arde toată noaptea

În noaptea de Paşti bisericile vor fi supravegheate de poliţişti şi medicii de la urgenţă, iar drumarii vor avea grijă ca enoriaşii să nu dea prin gropi.

Angajaţii de la „Lumteh" spun că traseele spre biserici vor fi iluminate, iar drumarii promit să astupe gropile.

Pînă pe 23 aprilie, în scuarul Catedralei va fi organizat tradiţionalul iarmaroc de Paşti. Circa 130 de agenţi economici comercializează produse pentru Paşti şi Paştele Blajinilor.

Curtea Supremă de Justiţie

Întrevederea conducerii Curţii Supreme de Justiţie cu magistraţi din Republica Indonezia

La 14 aprilie 2011, Ion Muruianu, preşedintele Curţii Supreme de Justiţie, Nina Cernat, preşedintele Colegiului civil şi de contencios administrativ şi Natalia Moldovanu, preşedintele Colegiului economic, au avut o întrevedere de curtoazie cu E.S. Marianna Sutadi, ambasador Extraordinar şi Plenipotenţiar al Republicii Indonezia, prof. Paulus E. Lotulung, vicepreşedinte al Curţii Supreme din Indonezia şi prof. Bagir Manan, expreşedinte al Curţii Supreme din Indonezia.

În cadrul întrunirii, au fost prezentate principalele aspecte ale organizării judecătoreşti din aceste două state, fiind relevate atît particularităţile fiecărui sistem judiciar, cît şi laturile lor comune. Oaspeţii din străinătate s-au arătat interesaţi de specificul procedurilor judiciare din ţara noastră şi au propus continuarea discuţiilor, pentru a se realiza un schimb de informaţii mai amplu.

Vizita de curtoazie a magistraţilor indonezieni a servit drept punct de plecare pentru iniţierea dialogului instituţional între Curtea Supremă de Justiţie a Republicii Moldova şi Curtea Supremă a Republicii Indonezia, fiind create premisele pentru stabilirea unor relaţii de colaborare între aceste instanţe judecătoreşti.

Şedinţe „mai moi" la Consiliul Superior al Magistraturii

Membrii Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) s-au ales de cîteva săptămîni cu fotolii mai comode şi computere de ultima generaţie. Este cea mai mare achiziţie de mobilă şi tehnică de cînd există instituţia. Membrii CSM spun că se simt acum în rînd cu miniştrii.

Membrii Consiliului Superior al Magistraturii mai spun că şedinţele de marţi, atunci cînd se adună pentru a discuta problemele instanţelor de judecată, trec mai repede acum. Computerele noi şi fotoliile ortopedice, asemănătoare cu cele ale miniştrilor, le-au uşurat munca.

„Mă simt destul de normal şi pe picior de egalitate cu ceilalţi oficiali. De ce să lucreze confortabil doar miniştrii? Fiecare membru CSM trebuie să lucreze la computer şi să se simtă bine la şedinţe", a spus Dumitru Visternicean, fostul preşedinte al CSM.

Succesorul său actual, Nicolae Timofti, declară că membrii CSM vor să fie în pas cu noile tendinţe. „Este foarte comod să lucrăm aşa, la computere noi şi în fotolii moi. Este normal să ţinem pasul cu timpul şi să ne adaptăm cerinţelor", afirmă Nicolae Timofti.

„Nu putem compara scaunele noi cu cele vechi. Lucrul nostru a devenit mai uşor", spune şi Boris Negru, profesor universitar. Cele 15 fotolii au costat circa 112 mii de lei, iar pentru computere s-a plătit aproape 200 de mii de lei. Astfel, fiecare scaun a costat aproximativ 7500 de lei, iar preţul unui computer a fost de aproape 14 000 de lei.

Ecaterina Buzu, şefa Aparatului CSM, spune că aceasta este cea mai mare achiziţie efectuată în cei 13 ani de cînd există instituţia. Funcţionara mai declară că pînă la instalarea computerelor angajaţii Consiliului pierdeau zile întregi pentru a xeroxa rapoarte pentru şedinţele de marţi.

„Se cheltuia hîrtie şi cerneală foarte multă. Angajaţii aparatului pierdeau cîte o zi pentru a multiplica documente. Se întîmplă ca unele rapoarte să aibă şi 80 de pagini. Calculaţi cît se cheltuia doar pentru un membru CSM, dar pentru cei 12 membri? Vă imaginaţi? Acum e simplu şi rapid, se rezolvă cu un simplu click", a declarat Ecaterina Buzu.

Reprezentanţii Consiliului Superior al Magistraturii mai spun că ar vrea să meargă mai departe cu modernizarea instituţiei, doar că nu au un sediu propriu, promis de Guvern şi prevăzut de lege. Acum membrii CSM împart aceeaşi clădire cu judecătorii de la Curtea Supremă de Justiţie.

„Aşteptăm un sediu de ani buni. Ni s-a propus unul, dar să vedeţi ce dezastru era acolo. Totul era plin de mucegai, iar prin ferestre sufla vîntul", mai spune Ecaterina Buzu.

Neadoptarea Legii antidiscriminare afectează imaginea RM

Neadoptarea de către Parlamentul de la Chişinău a Legii cu privire la antidiscriminare afectează imaginea RM peste hotare.

Reprezentanţii Parlamentului Republicii Moldova au anunţat după ce s-au întors de la sesiunea plenară a APCE, că un grup de deputaţi ai Adunării Parlamentare a Consiliului Europei au semnat o declaraţie, prin care critică procesele democratice din RM în legătură cu neadoptarea acestei legi.

Declaraţia prin care se critică Parlamentul RM, precum că acesta amînă un exerciţiu democratic şi anume adoptarea Legii privind antidiscriminarea, a fost semnată de un grup de deputaţi de orientare politică de stînga, din ţările nordice ale Europei. Deputatul Valeriu Ghileţchi, membru al delegaţiei moldoveneşti la APCE, spune că acest lucru nu este corect şi nu este susţinut de celelalte ţări.

Pentru a omite această pată neagră de pe imaginea RM, şefa delegaţiei moldoveneşti la APCE, Ana Guţu spune că membrii delegaţiei moldoveneşti au scris şi ei o declaraţie, prin care justifică tergiversarea votării acestei legi, pentru ca această gafă să nu ajungă în raportul pe care trebuie să-l întocmească raportorii CE despre procesele democratice în RM.

Delegaţia moldovenească a avut o întrevedere şi cu Înaltul Comisar al CE pentru drepturile omului, Thomas Hammarberg, care a atenţionat despre încălcarea drepturilor omului în partea transnistreană. Comisarul a anunţat că în toamnă va întreprinde o vizită în RM şi în raioanele din stînga Nistrului, spune Stela Jantuan membru al delegaţiei moldoveneşti la APCE.

La audierea Comisiei de monitorizare, delegaţia RM a dat asigurări că reformele privind libertăţile cetăţeneşti şi de exprimare, alegerile libere şi corecte, respectarea drepturilor omului şi egalitatea de gen vor continua să aibă loc, astfel încît în vara anului 2012 RM să treacă la etapa post-monitorizare.

Consiliul Superior al Magistraturii exprimă sincere condoleanţe doamnei Natalia Simciuc, judecător la Judecătoria Buiucani, mun. Chişinău, în legătură cu decesul mamei sale.

Dumnezeu să-i odihnească sufletul în pace.

Accesul la informație

Deşi anul trecut a fost unul dificil, fiind marcat de desfăşurarea unui referendum național, de alegerile parlamentare anticipate şi de o anumită incertitudine postelectorală, aplicarea legislației în domeniul accesului la informație şi transparenței în procesul decizional, pe parcursul anului 2010, a cunoscut, în ansamblu, o uşoară îmbunătățire comparativ cu perioada anterioară. Acestea sînt rezultatele monitorizării efectuate de către Centrul „Acces-info”.

Astfel, experții au remarcat un şir de aspecte pozitive în perioada vizată. Printre acestea se numără şi eforturile Guvernului privind elaborarea unui şir de modificări la diverse acte normative, care ulterior au fost adoptate de către Parlament; stabilirea unui parteneriat promițător între structurile statale şi societatea civilă; realizarea unor acțiuni concrete în domeniul comunicării cu publicul; dezvoltarea audiovizualului. Autorii au evidențiat şi faptul că în anul trecut, mai multe organizații neguvernamentale au desfăşurat activități în domeniul sensibilizării opiniei publice şi educației civice. În sfîrşit, s-au întreprins paşi concreți în ceea ce priveşte desecretizarea unui şir de acte şi documente.

În studiul „Accesul la informație şi transparența în procesul decizional: atitudini, percepții, tendințe” se menționează că atît în plan național, cît şi internațional este recunoscut faptul că Republica Moldova dispune de un cadru legal favorabil pentru asigurarea reală a accesului la informație şi transparenței în procesul decizional. „A avea, însă, legi bune nu este totul, contează respectarea, promovarea şi implementarea acestora”, au ținut să accentueze autorii cercetării. Astfel, potrivit studiului, continuă să fie frecvente cazurile de ignorare, de nerespectare a legislației privind accesul la informație, de subestimare a formelor şi metodelor de participare cetățenească în procesul de luare a deciziilor. De asemenea, nu se poate vorbi, deocamdată, despre existența unui dialog permanent, interactiv şi viabil al administrației publice cu cetățenii, cu asociațiile legal constituite şi cu factorii interesați.

Pe parcursul anului precedent, Centrul „Acces-info” a expediat autorităților şi instituțiilor publice un şir de cereri de acces la informație referitoare la aplicarea Legii privind transparența în procesul decizional. În total au dat răspunsuri la cereri, preponderent în termen, 55 de furnizori de informație din cei 100 monitorizați, adică puțin peste jumătate. Din cele 16 ministere, a ignorat cererea de acces la informație doar Ministerul Culturii, iar autoritățile administrative, instituțiile şi organizațiile centrale au oferit răspunsuri în proporție de circa 74 la sută. Din cele 34 de consilii raionale şi municipale, au reacționat la solicitare doar jumătate. De menționat că la fel ca şi în cadrul monitorizărilor precedente, cel mai scăzut indice au înregistrat primăriile din centrele raionale - 29 la sută. Totodată, cele mai multe răspunsuri complete au expediat consiliile raionale Făleşti şi Glodeni, Primăria Ungheni, Ministerul Finanțelor, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal şi Serviciul Grăniceri. De cealaltă parte, doar cîte un răspuns complet

au oferit Ministerul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, Agenția „Moldsilva”, Primăriile Cantemir, Străşeni şi Donduşeni.

Potrivit rezultatelor monitorizării, doar 62,5% din ministere şi 21% din autoritățile administrative, instituții şi organe centrale monitorizate au amplasat rapoarte pe anul 2010 privind transparența decizională pe paginile lor web oficiale. Dintre consiliile raionale şi municipale, a publicat raportul respectiv numai Consiliul raional Cahul. Conform datelor rapoartelor anuale, cele mai multe proiecte de decizii consultate au la activ Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale şi Familiei şi Ministerul Afacerilor Interne; cele mai multe întruniri consultative au organizat Ministerul Finanțelor şi Ministerul Economiei. Totodată, cele mai multe propuneri şi recomandări au inclus în proiectele de decizii Ministerul Finanțelor şi Ministerul Muncii, Protecției Sociale şi Familiei, iar cele mai puține - Ministerul Sănătății, cel al Mediului şi cel al Culturii. Experții mai atenționează că numărul deciziilor adoptate în regim de urgență, fără consultare, sau care nu cad sub incidența Legii privind transparența în procesul decizional continuă să fie extrem de mare.

Pentru a determina percepția accesului la informație şi a transparenței în procesul decizional, reprezentanții Centrului „Acces-info” au chestionat 1880 de persoane, solicitanți şi potențiali solicitanți de informații oficiale, cititori ai bibliotecilor publice din Chişinău, Bălți şi din 32 de centre raionale. La întrebarea „În ce măsură cunoaşteți Legea privind accesul la informație?”, au răspuns pozitiv circa 66 la sută, rezultatele fiind direct proporționale cu nivelul de studii al respondenților. Doar 23 la sută din persoanele chestionate au declarat că au adresat cereri de acces la informații, rata răspunsurilor celor cu vîrsta de 18-35 de ani fiind de numai 19 la sută. Circa 26 la sută din respondenți au declarat că li s-a îngrădit cel puțin o dată accesul la informație, însă numai 15 la sută s-au adresat conducerii instituției respective şi doar 2 la sută - în instanța de judecată, în urma încălcării.

Totodată, circa un sfert din respondenți au declarat că nu au solicitat niciodată informații oficiale, deoarece au găsit alte modalități de informare, 14 la sută consideră că oricum răspunsul avea să fie formal sau incomplet, iar un număr echivalent de persoane motivează că există suficiente informații în mass-media.

Conform răspunsurilor la chestionare, principalele surse de informare sînt considerate posturile de televiziune - Moldova 1, Pro TV, Jurnal TV şi Publica TV; presa scrisă - Timpul, Jurnal de Chişinău şi Săptămîna; posturile de radio - Vocea Basarabiei, Radio Moldova şi Noroc, dar şi Internetul.

În opinia celor intervievați, cele mai transparente şi cele mai deschise publicului sînt autoritățile şi instituțiile locale, iar cele care tăinuiesc cel mai mult informațiile oficiale sînt organele de drept - procuraturile, instanțele de judecată, poliția, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații şi Securitate. Principalele obstacole care îngrădesc accesul la informațiile oficiale sînt, în opinia moldovenilor, birocrația, corupția, indiferența şi incompetența unor funcționari, pasivitatea şi analfabetismul juridic al populației.

Scopul experților Centrului „Acces-info” a fost nu doar de a monitoriza gradul de asigurare a liberului acces la informație şi transparența în procesul decizional, ci şi de a oferi soluții de eficientizare a participării cetățenilor la procesul decizional. Astfel, autorii cercetării au propus factorilor de decizie, dar şi subiecților monitorizați, un complex de acțiuni, inclusiv:

- abrogarea, completarea şi modificarea unui şir de acte normative sau prevederi care vin în contradicție cu standardele internaționale, cu Constituția şi cu Legea privind accesul la informație;
- alocarea resurselor necesare pentru crearea şi consolidarea unui management informațional eficient;
- elaborarea şi aplicarea unor proceduri clare şi adecvate de informare, consultare şi participare a publicului, crearea şi diseminarea bunelor practici ale participării cetățeneşti, stabilirea unui parteneriat viabil cu societatea civilă;
- instituirea unui control sistematic din partea Parlamentului şi Guvernului în domeniul asigurării liberului acces la informație şi a transparenței în procesul decizional.

Menționăm că raportul anual de monitorizare „Accesul la informație şi transparența în procesul decizional: atitudini, percepții, tendințe” a fost realizat cu suportul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare şi Cooperare Internațională şi al Fundației „Soros-Moldova”.

Lilia DUMINICA

Copii abuzați în şcoli – o realitate dureroasă pentru Moldova

Mai mulți elevi din instituțiile de învățămînt din Moldova sînt supuşi în continuare abuzului din partea unor profesori, iar persecutările sînt percepute ca o normalitate într-un şir de şcoli şi licee. Totodată, libertatea de exprimare este practic anulată în unele şcoli la discreția administrației. Acestea sînt doar cîteva dintre concluziile apărătorilor drepturilor omului, care au monitorizat 18 instituții şcolare şi liceale din țară.

În cadrul proiectului „Şcoala Curajului”, implementat de „Hyde Park” în colaborare cu Amnesty International Moldova, reprezentanții societății civile au înregistrat multiple cazuri de abuz față de elevi din partea dascălilor. Cele două organizații neguvernamentale au sesizat structurile interne şi externe care monitorizează Republica Moldova la capitolul Reforma în sistemul de învățămînt.

„Şcoala Curajului” reprezintă un proiect de implicare a tinerilor în activități de monitorizare a respectării drepturilor copilului. Pe parcursul implementării proiectului, ONG-iştii au avut mai multe întîlniri cu elevi din 18 şcoli şi licee, unde copiii au vorbit despre o serie de probleme cu care se confruntă acasă sau la şcoală. Ei au relatat mai multe situații în care după părerea lor, le-au fost încălcate drepturile. Copiii au enumerat, printre altele, intimidarea, discriminarea, violența, inclusiv din partea profesorilor, colectarea de bani, „cumpărarea” notelor etc.

Discuțiile au fost filmate şi făcute publice ulterior. „Drept urmare, elevii respectivi au fost supuşi presiunii din partea unor profesori şi conducerii şcolilor, şi au cerut retragerea de pe site a secvențelor în care apar. Intimidările au avut loc în aproape jumătate din cele 18 instituții implicate în proiect”, susțin reprezentanții celor două organizații.

„Aceste persecutări sînt percepute ca o normalitate. Libertatea de exprimare este practic anulată în unele şcoli la discreția administrației”, a declarat Ghenadie Brega, coordonatorul proiectului, Asociația „Hyde Park”.

Lilia Savciuc, coordonatorul proiectului „Educație pentru drepturile omului în şcoli”, în cadrul

Amnesty, a ținut să sublinieze că, pe lîngă altele, şcoala este menită să cultive valori general umane, cum ar fi dreptatea şi echitatea, iar faptul că elevii sînt pedepsiți pentru că au vorbit deschis distruge orice încredere în aceste concepte. „Experiențele trăite de copii acum îi pot marca pentru toată viața, posibil că ei nu vor mai avea curajul să lupte pentru drepturile lor. Pe cine educăm noi – cetățeni activi sau conformişti şi complici la încălcarea drepturilor lor şi ale altora?”, a punctat Lilia Savciuc.

La rîndul său, avocatul Roman Zadoinov a identificat un şir de măsuri, care dacă vor fi luate în considerație, ar putea duce la schimbarea semnificativă în şcoli la capitolul respectării drepturilor copiilor. Astfel, juristul recomandă Executivului să manifeste voință politică pentru apărarea drepturilor copiilor. De asemenea, Guvernul trebuie să elaboreze şi să pună în funcțiune mijloace efective de apărare a drepturilor minorilor, inclusiv să stabilească răspunderea penală pentru încălcarea drepturilor copiilor şi să interzică persoanelor vinovate să participe la procesul educațional pe o perioadă de cel puțin 5 ani.

Roman Zadoinov este de părere că profesorii trebuie să fie mai bine pregătiți în domeniul educațional, şi nu numai în ceea ce priveşte cunoaşterea propriului obiect, ci şi a drepturilor omului. Totodată, este necesară o asigurare corespunzătoare în plan material (salarii decente) şi în plan social (loc de trai, asigurare socială şi medicală adecvate, pensia de vîrstă decentă etc.) a profesorilor.

De cealaltă parte, avocatul recomandă părinților şi societății civile să monitorizeze întreg procesul educațional în şcoli. Potrivit sursei citate, trebuie să fie asigurată schimbarea periodică (odată la 3-4 ani) a conducerii şcolii, pentru a asigura circulația cadrelor, egalitatea de şanse între profesori şi pentru a evita stagnarea şi a preveni corupția.

În opinia ONG-iştilor, copiii au dreptul să folosească mijloace de înregistrare în şcoală (inclusiv telefoane mobile), care ar permite fixarea abuzurilor şi agresiunilor. De asemenea, copiilor nu le poate fi interzis să vorbească liber, ei trebuie să aibă posibilitatea reală şi adecvată la protest paşnic împotriva abuzurilor.

În concluzie, reprezentanții societății civile susțin că minorii şi tinerii, la fel ca şi cetățenii maturi, trebuie să aibă dreptul la libera exprimare. Acest drept prevede inclusiv dreptul de a nu fi descurajat să vorbeşti liber şi interzice orice amestec nejustificat din partea maturilor.

Lilia DUMINICA

MAI al Republicii Moldova implementează controlul inteligent al traficului rutier

În jumătate de an, conducătorii auto din Moldova nu vor mai da mită polițiștilor pentru încălcarea regulilor de circulație și vor fi mult mai atenți la trafic. Cel puțin așa promit autoritățile. Pînă la sfîrșitul lunii octombrie, pe străzile municipiului Chișinău și pe cele mai importante drumuri naționale vor fi instalate semafoare și camere video de supraveghere. Acțiunea face parte din proiectul privind utilizarea mijloacelor tehnice de supraveghere a circulației rutiere, finanțat de China.

Despre implementarea proiectului au discutat, în cadrul întrevederii recente, ministrul Afacerilor Interne, Alexei Roibu și Xu Tongkai, consilier pe probleme economice al Ambasadei Republicii Populare Chineze în Moldova. Oficialul chinez a fost însoțit de o delegație a firmei China Eelectronics Engineering Design Institute, condusă de managerul Wang Yiping. La întrevedere a participat și secretarul general al Guvernului Republicii Moldova, Victor Bodiu.

Proiectul se ridică la 2,7 milioane de dolari, care vor fi oferiți sub formă de credit nerambursabil de Guvernul Chinei. Camerele de supraveghere vor avea un unghi de acoperire de 360 de grade, iar ordinea publică va fi monitorizată de un centru unic de comandă. De asemenea, peste 180 de semafoare cu supraveghere video vor fi instalate la intersecțiile considerate periculoase pentru traversarea străzilor, inclusiv în apropierea instituțiilor de învățămînt.

Alexei Roibu a apreciat drept extrem de importantă implementarea unui astfel de sistem, pornind de la datele statistice, conform cărora tendințele la capitolul accidente rutiere sînt alarmante.

Potrivit informației oferite de Direcția poliție rutieră, de la începutul anului curent, în municipiul Chișinău s-au înregistrat 276 de accidente rutiere, în urma cărora 14 persoane au decedat și alte 367 au fost traumatizate. Principalele cauze care stau la baza producerii accidentelor rutiere sînt depășirea limitei de viteză, conducerea unității de transport în stare de ebrietate, trecerea incorectă la pasajele pentru pietoni.

„Este o necesitate evidentă ca nu doar prin sancționări, dar și prin acțiuni de prevenire a circumstanțelor de risc, să fie diminuate consecințele tragediilor rutiere", a accentuat ministrul. Acesta a ținut să exprime mulțumiri părții chineze și întregului grup de lucru pentru eforturile depuse. „Implementarea proiectului de monitorizare video a traficului va permite eliminarea factorului uman în relația polițist - șofer, va diminua corupția și va asigura egalitatea în fața legii a tuturor participanților la trafic. Iar monitorizarea video a străzilor va duce la micșorarea numărului de accidente rutiere, dar și la o bună supraveghere a ordinii publice", a subliniat ministrul. Oficialul moldovean și-a exprimat încrederea că peste 6 luni, cele 500 de camere video și radare vor fi deja instalate în intersecțiile din Capitală, în special în preajma instituțiilor de învățămînt.

Potrivit secretarului general al Guvernului, inițierea dialogului privind implementarea proiectului în cauză a avut loc acum un an și jumătate. „Apreciem colaborarea și deschiderea de care dau dovadă partenerii noștri din Republica Populară Chineză. Am început împreună implementarea mai multor proiecte și sperăm că vom continua cu același ritm" a menționat Victor Bodiu.

La rîndul său, șeful delegației chineze, Wang Yiping a ținut să mulțumească pentru întîlnirea călduroasă de care a avut parte în Republica Moldova. El a menționat că în ultimii ani China a implementat foarte multe proiecte pentru supravegherea video a traficului rutier, iar rezultatele arată că astfel de sisteme sînt utile. Oficialul a accentuat că a venit la Chișinău pentru a avea un schimb de păreri cu partenerii de aici și pentru a decide împreună care sînt prioritățile colaborării în continuare.

Xu Tongkai, consilier pe probleme economice al Ambasadei Republicii Populare Chineze, și-a exprimat opinia că între partea chineză și cea moldovenească are loc o conlucrare foarte bună, specificînd că Guvernul Chinei a reacționat prompt la solicitarea Executivului moldovean și a trimis un grup de experți în domeniu, pentru a se documenta la fața locului și a elabora planul de acțiuni concrete în vederea implementării proiectului la nivel tehnic.

Menționăm că proiectul de videomonitorizare a traficului rutier și a ordinii publice va fi implementat inițial în municipiul Chișinău, iar ulterior - extins pe traseele naționale și internaționale. În ceea ce ține de municipiul Chișinău, planul urmează să fie implementat pînă la sfîrșitul anului curent.

Lilia DUMINICA

„Reforma MAI prevede demiteri în masă"

La Chișinău s-a desfășurat o conferință internațională privind reformarea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Experți din republică, precum și din Georgia, România, Irlanda de Nord și alte țări europene au înaintat recomandări pentru ca procesul de reformare a poliției să aibă la bază principii democratice și să urmărească orientarea socială a serviciului polițienesc, să țînă cont de interesul public și de aspirațiile lucrătorilor din domeniu.

În opinia expertului Rolaph Roche din Irlanda de Nord, țară care de curînd a finalizat procesul de reformare a poliției, „RM este o țară calmă și respectiv are nevoie de o poliție aproape de cetățeni și pentru cetățeni. Bunăoară cum se întîmplă în Irlanda de Nord, fiecare cetățean știe unde să se adreseze, la cine și ce ajutor de urgență va primi din partea colaboratorilor de poliție".

Rectorul Academiei de Poliție din Georgia, Hatia Decanodze, referindu-se la experiența Georgiei în reformarea poliției, a spus că „sarcina numărul unu este toleranța zero față de actele de corupție și de încălcarea legii din partea colaboratorilor Ministerului Afacerilor Interne. Pentru asta în Georgia se pedepsește dur, cu degradare pentru încălcările ușoare ale legii, cu demisie și chiar cu închisoare pentru corupție și nerespectarea drepturilor omului".

Decanodze spune că în Georgia a fost creată o poliție nouă, cu noi structuri, cu o credibilitate din partea cetățenilor de pînă la 80%. „Pentru asta însă au fost concediați un număr mare de polițiști, toți polițiștii corupți", a spus rectorul Academiei de Poliție din Georgia.

Vicepreședintele Asociației Polițiștilor din România, Mihail David a subliniat că RM a început acele reforme recomandate de UE, dar pentru ca ele să fie palpabile trebuie să fie schimbată imaginea polițistului, mentalitatea lui, dar și a societății.

Ministrul de Interne, Alexei Roibu a reiterat deschiderea către o colaborare eficientă și un schimb de experiență în domeniu cu alte state.

Premierul Vlad Filat, prezent la deschiderea conferinței, a declarat că reforma MAI trebuie bine pusă la punct.

Toți participanții de peste hotare au venit și cu o analiză în scris a reformelor din țara care o reprezintă, plus o serie de concluzii și recomandări. Acestea vor fi luate în considerare la întocmirea planului de reformare a Ministerului de Interne din RM.

Mitică și corupția în ochii lui Filat

La 18 aprilie Filarmonica Națională a Moldovei a găzduit lansarea spectacolului „Mitică-i omul nostru", în care sînt abordate problemele unei societăți corupte. La premieră a asistat Vlad Filat.

Spectacolul este o acuză la adresa unei societăți cinice, ignorante și corupte, un apel la oamenii de bună credință de a opune rezistență viciilor care deteriorează valorile umane și subminează statalitatea. Spectacolul este adresat tineretului, căruia i se oferă șansa schimbării.

La premieră au fost prezenți prim ministrul Republicii Moldova, Vlad Filat, membrii Cabinetului de miniștri, reprezentanții organizațiilor internaționale.

La realizarea spectacolului și-au adus contribuția autorul piesei Mihaela Perciun, regizorul Alina Țurcanu, directorul artistic Valeriu Țurcanu și actorii teatrelor „Mihai Eminescu", „Eugen Ionescu" și „Licurici".

Lansarea spectacolului a fost susținută de Uniunea Teatrală a Republicii Moldova, Transparency International - Moldova, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Ministerul Culturii și Ministerul Tineretului și Sportului. În cadrul evenimentului au fost difuzate spoturi video și materiale promoționale menite să promoveze intoleranța față de corupție.

Sindicatele din Moldova „sînt informate" că în culoarele structurilor de stat este examinată chestiunea privind „optimizarea" Codului muncii

„Noi știm că în culoarele structurilor de stat este examinată chestiunea privind „optimizarea" Codului muncii în scopul simplificării procedurii de concediere a angajaților. Aceasta este inadmisibil!", a declarat marți la o conferință de presă Oleg Budza, președinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

„Astăzi, spre exemplu, pentru concedierea angajatului este nevoie de acordul liderului sindical al întreprinderii. Aceasta nu le convine multor „megabusinessmeni". Noi înțelegem dorința lor de a-și optimiza cheltuielile, dar nu vom permite să realizeze aceasta prin disponibilizări masive. Considerăm că aceasta este una din cauzele încercărilor de „a simplifica" Codul muncii", a menționat Budza.

De asemenea, în opinia liderului CNSM, „statul nu are un plan concret de acțiuni pentru combaterea muncii la negru". Potrivit unor date, economia informală constituie în țară 30-40 la sută. Aceasta este o cifră colosală. „Este un „furt" de la populație a pensiilor, burselor, plăților sociale. La ce se gîndește guvernarea?", a spus el.

Potrivit datelor statistice, mărimea medie a salariului în anul 2010 a constituit 2972 lei, majorîndu-se cu 8 la sută în comparație cu 2009, în timp ce prețurile au crescut cu 8,1 procente.

Printre inițiativele CNSM este constituirea în viitorul apropiat a tribunalelor de muncă – instanțe specializate de judecată, care vor examina litigiile și conflictele individuale și colective de muncă.

Membrii sindicatelor nu exclud de asemenea desfășurarea unei acțiuni de protest la 7 iunie – Ziua Sindicalistului, dacă revendicările lor „nu vor fi auzite și luate în calcul" de Parlament, Guvern și Patronat.

Confederația Națională a Sindicatelor (CNSM) este unicul centru sindical inter-ramural, care întrunește peste 500 mii de membri din 29 de organizații sindicale ramurale naționale. Printre ei sînt lucrători din învățămînt și știință, tehnologii informaționale și mass-media, agricultură și alimentație, medicină, asistență socială și producere de mărfuri, comunicații, construcții, industria ușoară, cooperația de consum, comerț și antreprenoriat, industria chimică și resurse energetice, oameni de cultură, colaboratori din sistemul MAI, instituțiile de stat și multe alte ramuri.

Din februarie 2010 CNSM a devenit membru al Confederației Internaționale a Sindicatelor (ITUC), care întrunește în rîndurile sale 311 centre sindicale naționale din 155 de țări și regiuni cu numărul total de 175 milioane de membri.

CC: Să vedem ce spune Comisia de la Veneția

Curtea Constituțională (CC) a decis să solicite un aviz Comisiei de la Veneția în ceea ce privește sesizarea Alianței pentru Integrare Europeană adresată CC privind alegerea șefului statului și abia după asta va lua o decizie finală.

Amintim că deputații Mihai Ghimpu (PL), Tudor Deliu (PLDM) și Raisa Apolschi (PD) au solicitat Curții să explice dacă mecanismul de alegere a președintelui poate fi modificat prin lege organică.

Liderul comuniștilor, Vladimir Voronin s-a arătat supărat pe intenția AIE de a alege șeful statului în baza unei legi organice.

Anterior, a fost format un grup de experți care au avut scopul de a identifica soluții care ar duce la alegerea șefului statului.

Angajamentele autorităților moldovene față de FMI

Reprezentanța din Moldova a Fondului Monetar Internațional a dat publicității Memorandumului suplimentar privind sfera politică, economică și financiară. Pe marginea documentului s-au făcut multe speculații, după publicarea lui putem afla ce angajamente totuși și-au asumat autoritățile pentru a obține finanțarea FMI.

„În perioada următoare, programul nostru se va concentra pe menținerea ritmului planificat de ajustare bugetar-fiscală; menținerea presiunilor inflaționiste sub control; consolidarea stabilității financiare a sectorului bancar; restructurarea sectorului energetic; lansarea mult-așteptatelor reforme ale sistemului educațional și a altor reforme structurale, care vor sprijini reorientarea Moldovei spre o creștere economică bazată pe export", dau asigurări semnatarii scrisorii către FMI - premierul Vlad Filat, vicepremierul, ministrul Economiei Valeriu Lazăr, ministrul Finanțelor Veaceslav Negruță și guvernatorul Băncii naționale a Moldovei Dorin Drăguțanu.

Guvernul se angajează:

- să optimizeze mărimea claselor. „Pînă la 1 septembrie 2012 vom majora mărimea claselor la 30-35 de elevi în școlile mari și 25-30 de elevi în restul școlilor. În acest scop, pînă la finele lunii iulie 2011, vor fi modificate actele legislative și normative pentru a elimina normele existente prevăzute în Legea învățămîntului. Aceasta va duce la o reducere cu 1736 a numărului de unități didactice, inclusiv 390 unități în 2011, și respectiv la o economie anuală estimată la 94 de milioane de lei".

- să optimizeze rețele școlare. „Consolidarea treptată a rețelei școlare prin închiderea școlilor cu clase mici și asigurarea transportului pentru elevi spre școlile de circumscripție se va începe în anul curent. Implementarea deplină a acestei măsuri în perioada 2011-2013 va reduce cu 2661 numărul unităților de personal didactic și cu 1426 - personalul non-didactic și în final, suma economiilor va atinge 136 de milioane de lei pe an".

- să reducă personalul non-didactic și a pozițiilor vacante. „Ca un prim pas, vom stopa imediat angajarea personalului non-didactic, astfel eliminînd 2400 poziții vacante din sector. În paralel, vom include în Legea bugetului pentru anul 2011 o prevedere ce va stabili un plafon pentru fondul de retribuire a muncii în sectorul educației, în rezultatul căreia toate raioanele își vor reduce numărul de angajați în instituțiile de învățămînt, în medie cu 5 procente față de nivelul de la finele anului 2010 (5300 unități la nivel național) pînă la începerea anului academic 2011-2012", se mai spune în document.

- să sporească flexibilitatea în relațiile de muncă în sector. Pînă la finele lunii iulie 2011, va aproba modificarea Codului muncii și a altor acte legislative pentru: (I) a fixa un termen obligatoriu (de un an) pentru personalul didactic care a depășit vîrsta de pensionare; și (II) a permite directorilor instituțiilor de învățămînt să ia decizii cu privire la angajarea și disponibilizarea personalului, în bază de necesitate și performanță și nu pe baze permanente.

- să treacă costurile de protecție socială din domeniul învățămîntului pe principiul bazat pe veniturile familiei.

- să reformeze sistemul serviciului public în scopul eficientizării acestuia fără a destabiliza situația fiscală. „Pînă în prezent am elaborat fișele de post ce descriu funcțiile și responsabilitățile angajaților din administrația publică centrală în paralel cu un sistem de salarizare în bază de merit și performanță pentru funcționarii publici. Implementarea acestei reforme va începe în octombrie 2011 și vom asigura ca reforma să nu afecteze fondul total de salarizare al sectorului public ca raport din PIB".

- Întru asigurarea unei funcționări stabile a sectorului energetic, Ministerul Economiei, Primăria Chișinău și participanții-cheie din sectorul energetic se vor strădui să negocieze cu bunăvoință un Memorandum de înțelegere, ce va oglindi următoarele elemente-cheie: (I) un grafic lunar de plăți către furnizorii de resurse energetice, acordat la întîrzierile tipice de colectare a plăților înregistrate la creanțele „Termocom" pe durata sezonului de încălzire; (II) achitarea deplină de către „Termocom" a arieratelor existente, înainte de începerea următorului sezon de încălzire; (III) un mecanism de acoperire a deficitului de mijloace rezultat în urma colectărilor întîrziate ale „Termocom"-ului sau o garanție bancară de la Primăria Chișinău ce va sprijini respectarea de către „Termocom" a graficului stabilit de achitări; (IV) abținerea creditorilor de a bloca conturile bancare în perioada respectării Memorandumului de înțelegere. În acest context, Primăria Chișinău va prevedea în buget și va achita pe deplin partea rămasă a datoriei către „Termocom", în sumă de 64 milioane de lei pînă la finele lunii martie 2011.

- să adopte un șir de modificări legislative și regulatorii care vor duce la asigurarea recuperării costurilor în sectorul termoficare. „Pînă la finele lunii august 2011, vom adopta modificările necesare legale și/sau regulatorii privind majorarea plății pentru serviciul de termoficare pentru apartamentele debranșate de la sistemul de încălzire centralizată de la 5 la 20 procente din valoarea medie a facturii de încălzire".

- să accelereze eforturile sale de a deetatiza activele non-prioritare. „În prima jumătate a anului 2011, beneficiind de asistența IFC, Guvernul va numi un consultant care va examina diferite posibilități de participare a sectorului privat în „Moldtelecom". În același timp, pînă la mijlocul lui 2011, Guvernul va extinde lista activelor de stat supuse procesului de privatizare. Pînă la finele lunii septembrie 2011, Guvernul se va adresa la instituțiile financiare internaționale în vederea identificării unui consultant pentru a explora opțiunile de deetatizare cît mai rapidă a companiei „Air Moldova". De asemenea, pînă la finele lunii septembrie 2011, noi vom elabora foaia de parcurs în vederea privatizării Băncii de Economii și, dacă va fi necesar, vom reangaja consultantul în domeniul privatizării".

- să lichideze pe cît de curînd posibil restricțiile la exportul grîului, introduse ca răspuns la micșorarea stocului de cereale la începutul lui 2011. „Planificăm să lichidăm această restricție către finele lunii aprilie 2011, în cazul în care deficitul de grîu pe piața internă și regională este eliminat. Mai mult ca atît, ne vom abține de la introducerea unor noi bariere tarifare și non-tarifare la exporturi", se mai spune în document.

- să continue revizuirea și simplificarea cadrului regulatoriu, ce vizează mediul de afaceri și cerințele pentru obținerea autorizațiilor, astfel ca să nu fie introdusă o povară suplimentară asupra agenților economici. „Vom reduce frecvența controalelor în cadrul întreprinderilor de către agențiile de stat și vom revedea mandatele acestor agenții, astfel ca să excludem dublarea funcțiilor sau să comasăm agențiile cu responsabilități similare".

- să opereze pînă la finele lunii septembrie 2011 modificări legislative pentru ca să decupleze procesul de formare a salariilor în economie de la cuantumul salariului minim garantat.

- să majoreze de la 1 iulie 2011 venitul lunar minim garantat de la 530 lei la 575 lei și să extindă înrolarea în sistemul direcționat de asistență socială de la 38 procente la finele 2010 la 50 procente în 2011 și 65 procente în 2012.

- să elaboreze și să aprobe către finele lunii aprilie 2011, în colaborare cu Banca Mondială, un plan care va reduce treptat, pînă la finele 2012, întregul sistem de compensații nominative, cu excepția asistenței care la moment se acordă victimelor avariei de la Cernobîl și veteranilor de război. Asistența socială oferită șomerilor va fi acordată condiționat, în baza intenției beneficiarului de a găsi un loc de muncă, și refuzul acceptării unui loc de muncă va descalifica solicitantul de la programul de asistență socială în bază de venituri.

„Situația politică dificilă din 2010 și unele complicații neprevăzute de ordin tehnic au avut un efect advers, ceea ce a dus la reținerea executării cîtorva criterii de performanță structurale din cadrul programului. În timpul apropiat noi vom trece rapid la implementarea acestor măsuri, precum și a reformelor noi stabilite în acordul nostru cu FMI", dau asigurări Fondului autoritățile Moldovei.

Uniunea Europeană este disponibilă să acorde 7 milioane euro pentru Programele Pilot în Dezvoltarea Regională din Republica Moldova

În perioada anilor 2012-2013 Uniunea Europeană este disponibilă să acorde 7 milioane de euro pentru Programele Pilot în Dezvoltarea Regională din Republica Moldova. Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) al Republicii Moldova, Marcel Răducan și reprezentanții Comisiei Europene (CE) din cadrul Direcției Generale Politică Regională (DG REGIO), Direcției Generale Dezvoltare și Cooperare, Serviciul Acțiuni Externe (EEAS) pentru Moldova și reprezentanții ai delegației UE în Republica Moldova au avut o întrevedere în cadrul căreia au discutat despre Programele Pilot în Dezvoltarea Regională realizate conform politicii de coeziune a Uniunii Europene și acordarea suportului financiar ministerului prin proiectul de Twinning.

În cadrul dialogului, Marcel Răducan a mulțumit reprezentanților Comisiei Europene pentru vizita efectuată, menționînd că aceasta va constitui un imbold pentru a acționa mai intensiv asupra implementării planului de acțiuni propus de UE în vederea dezvoltării regionale.

Charles White, DG REGIO a comunicat că scopul vizitei este de a evalua domeniile în care Comunitatea Europeană ne-ar putea acorda suport, precum și de a trasa principalele activități ce urmează a fi întreprinse de Republica Moldova în scopul implementării Programelor Pilot de Dezvoltare Regională. În acest sens, ei sînt dispuși să asiste țara noastră prin seminare tematice, vizite de studiu, experiența proprie dar și a altor țări europene în domeniul dezvoltării regionale. Reprezentanții CE au mai adăugat că pînă în luna iunie 2011, MDRC trebuie să stabilească liniile directorii pentru realizarea Programelor Pilot de Dezvoltare Regională, precum și regiunile unde vor fi acestea implementate. Oaspeții au mai comunicat că programele urmează a fi implementate cu participarea cofinanțării RM la nivel de circa 15-50%.

Valentina Pleșca, directorul Departamentului dezvoltare regională a MDRC a prezentat acțiunile recente întreprinse de țara noastră în domeniul dezvoltării regionale, specificînd că avem o Strategie Națională de Dezvoltare Regională, fiecare regiune avînd o strategie proprie, precum și a prezentat prioritățile strategiilor care sînt apropiate de prioritățile de dezvoltare ale Comunității Europene. La finalul întrevederii Marcel Răducan a specificat că lansarea dialogului privind Programele Pilot în Dezvoltarea Regională constituie un moment important de realizare a obiectivelor de integrare europeană ale Republicii Moldova. De asemenea, ministrul a mai informat reprezentanții CE că echipa MDRC este disponibilă și capabilă să își onoreze obligațiunile asumate.

Cei prezenți au conchis că ambele părți trebuie să aibă o abordare practică și să determine acțiunile concrete pentru care vor fi cheltuiți banii, iar această acțiune în întregime să constituie un imbold pentru cooperarea cu UE pentru următorii 2 ani.

• La solicitarea cititorilor

Contractul colectiv de muncă

Contractul colectiv de muncă este actul juridic care reglementează raporturile de muncă şi alte raporturi sociale în unitate, încheiat în formă scrisă între salariaţi şi angajator de către reprezentanţii acestora. Contractul colectiv de muncă poate fi încheiat atît pe unitate în ansamblu, cît şi în filialele şi reprezentanţele acesteia. La încheierea contractului colectiv de muncă în cadrul unei filiale sau reprezentanţe a unităţii, parte a acestuia este conducătorul subdiviziunii respective, împuternicit în acest scop de angajator.

Conţinutul şi structura contractului colectiv de muncă sînt determinate de părţi. În contractul colectiv de muncă pot fi prevăzute angajamente reciproce ale salariaţilor şi angajatorului privind:

a) formele, sistemele şi cuantumul retribuirii muncii;

b) plata indemnizaţiilor şi compensaţiilor;

c) mecanismul de reglementare a retribuirii muncii, ţinîndu-se cont de nivelul inflaţiei şi de atingerea indicilor economici prevăzuţi de contractul colectiv de muncă;

d) timpul de muncă şi cel de odihnă, precum şi chestiunile ce ţin de modul acordării şi de durata concediilor;

e) îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi a protecţiei muncii salariaţilor, inclusiv a femeilor, a tineretului şi a invalizilor;

f) respectarea intereselor salariaţilor în cazul privatizării unităţii şi a fondului locativ aflat la balanţa acesteia;

g) securitatea ecologică şi ocrotirea sănătăţii salariaţilor în procesul de producţie;

h) garanţiile şi înlesnirile pentru salariaţii care îmbină activitatea de muncă cu studiile;

i) recuperarea sănătăţii, odihna salariaţilor şi a membrilor familiilor lor;

j) controlul executării clauzelor contractului colectiv de muncă, procedura de modificare şi completare a acestuia;

k) asigurarea unor condiţii normale de activitate pentru reprezentanţii salariaţilor;

l) răspunderea părţilor;

m) renunţarea la grevă în cazul îndeplinirii clauzelor contractului colectiv de muncă;

n) alte angajamente determinate de părţi.

În contractul colectiv de muncă pot fi prevăzute, în funcţie de situaţia economico-financiară a angajatorului, înlesniri şi avantaje pentru salariaţi, precum şi condiţii de muncă mai favorabile în raport cu cele prevăzute de legislaţia în vigoare şi de convenţiile colective. În contractul colectiv de muncă pot fi incluse şi clauze normative, dacă acestea nu contravin legislaţiei în vigoare.

Proiectul contractului colectiv de muncă este elaborat de părţi în conformitate cu prezentul cod şi cu alte acte normative. Dacă, în decurs de 3 luni din ziua derulării negocierilor, nu s-a ajuns la o înţelegere asupra unor prevederi ale proiectului contractului colectiv de muncă, părţile sînt obligate să semneze contractul doar pentru clauzele coordonate, întocmind, concomitent, un proces-verbal asupra divergenţelor existente. Divergenţele nesoluţionate vor constitui obiectul unor negocieri colective ulterioare sau se vor soluţiona în conformitate cu prezentul cod şi cu alte acte normative. Contractul colectiv de muncă intră în vigoare din momentul semnării de către părţi sau de la data stabilită în contract. Durata contractului colectiv de muncă se stabileşte de către părţi şi nu poate fi mai mică de un an. Contractul colectiv de muncă produce efecte şi în cazul schimbării denumirii unităţii sau al desfacerii contractului individual de muncă cu conducătorul unităţii. În cazul reorganizării unităţii prin fuziune (contopire şi absorbţie), dezmembrare (divizare şi separare) sau transformare ori în cazul lichidării unităţii, contractul colectiv de muncă continuă să-şi producă efectele pe toată durata procesului de reorganizare sau lichidare. În cazul schimbării tipului de proprietate al unităţii, contractul colectiv de muncă continuă să-şi producă efectele în decurs de 6 luni din momentul transmiterii dreptului de proprietate. În cazul reorganizării sau schimbării tipului de proprietate al unităţii, oricare dintre părţi poate propune celeilalte părţi să încheie un nou contract colectiv de muncă sau să prelungească contractul precedent. La expirarea termenului contractului colectiv de muncă, acesta continuă să-şi producă efectele pînă la momentul încheierii unui nou contract sau pînă cînd părţile nu vor decide asupra prelungirii acestuia. Sub incidenţa contractului colectiv de muncă încheiat pe unitate în ansamblu cad toţi salariaţii unităţii, ai filialelor şi ai reprezentanţelor acesteia.

Modificarea şi completarea contractului colectiv de muncă are loc în modul stabilit de Codul muncii pentru încheierea contractului.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul **Vitalie MODRÎNGĂ**

S-a început campania electorală pentru alegerea primarilor şi consilierilor în consiliile locale. Foarte mulţi oameni nu cunosc care sînt drepturile lor electorale. Nu sînt cunoscute şi alte cerinţe ale legislaţiei în vigoare care reglementează organizarea şi desfăşurarea alegerilor. Pe mine, în special, mă interesează cum se stabileşte numărul de consilieri în consiliul local. Răspundeţi vă rog la această întrebare.

Vasile Duca, r-n Cimişlia

Conform art.119 din Codul electoral numărul consilierilor este stabilit de Legea privind administraţia publică locală. Articolul 11 alineatul (1) din această lege prevede că consiliile locale sînt compuse din consilieri aleşi în condiţiile Codului electoral. Numărul de consilieri se stabileşte în funcţie de numărul de locuitori ai unităţii administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor statistice, după cum urmează:

Numărul de locuitori ai unităţii administrativ-teritoriale	Numărul de consilieri
pînă la 1500	9
între 1501 şi 2500	11
între 2501 şi 5000	13
între 5001 şi 7000	15
între 7001 şi 10 000	17
între 10 001 şi 20 000	23
între 20 001 şi 50 000	27
între 50 001 şi 100 000	33
între 100 001 şi 200 000	35
peste 200 000	43

Alineatul (2) al acestui articol prevede că prin derogare de la alin.(1), numărul de consilieri în consiliul municipiului Chişinău se stabileşte potrivit art.56, care la rîndul său prevede că Consiliul municipal Chişinău se constituie din 51 de consilieri.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(aprilie 2011, nr. 15(370)

Revoluţie vamală moldo-ucraineană programată la Odesa

La noua rundă de întîlniri trilaterale, care a avut loc recent la sediul central al EUBAM din Odesa, autorităţile vamale ale Republicii Moldova şi Ucrainei au întreprins primii paşi pentru punerea în aplicare a unui model vamal contemporan, care ar putea revoluţiona felul în care companiile din ambele ţări fac afaceri.

Conceptul de „operator economic autorizat" (OEA) reprezintă un model vamal internaţional, aprobat de Organizaţia Mondială a Vămilor (OMV) şi Organizaţia Mondială a Comerţului care încearcă să perfecţioneze procesul vamal, inclusiv prin promovarea încrederii şi transparenţei, şi reducerea restricţiilor comerciale şi întîrzierilor. Acest concept a fost deja introdus de multe administraţii vamale din întreaga lume, 161 din 176 membri ai OMV fie au implementat sau au exprimat intenţia de a implementa conceptul dat. Uniunea Europeană l-a pus în aplicare în 2008.

Beneficiile care sînt generate de certificarea OAE au fost prezentate oficialilor vamali din Republica Moldova şi Ucraina de către Tonka Kostadinova, ofiţer al Politicii de Gestionare a Riscurilor şi Securităţii la agenţia Comisiei Europene, DG TAXUD. În plus, Tomasz Michalak, director al Departamentului de Politică Vamală la Ministerul polonez de Finanţe, a subliniat experienţa poloneză de introducere a conceptului OAE în Polonia.

Certificarea OAE ar conferi o credibilitate corporativă mai ridicată întreprinderilor din Republica Moldova şi Ucraina şi ar crea un mediu de afaceri mai transparent şi eficient pentru comerţ. Adoptarea conceptului OAE şi „recunoaşterea reciprocă" corespunzătoare, prin care autorităţile vamale din diferite ţări îşi recunosc reciproc statutul OAE, reprezintă un progres semnificativ în reforma practicii vamale din Republica Moldova şi Ucraina, care le-ar apropia de UE şi standardele internaţionale.

În esenţă, întreprinderile certificate cu OAE ar putea beneficia de o reducere a procedurilor vamale, care consumă mult timp. Acest model ar putea contribui la obiectivul securizării aprovizionării, ar introduce claritate în practicile comerciale legitime şi ar încuraja agenţii economici să-şi modernizeze practicile de lucru.

O mare parte din prezentările şi discuţiile susţinute recent, erau legate de un anumit set de standarde necesare pentru a obţine certificarea OAE. Misiunea EUBAM, prin intermediul Specialistului în Audit şi Control Post Vămuire, va sprijini partenerii săi de la Serviciile Vamale ale Republicii Moldova şi Ucrainei în dezvoltarea acestui concept. Următorul pas va implica crearea unor grupuri de lucru însărcinate să contureze o viziune şi o strategie pentru punerea în aplicare a conceptului, avînd în vedere, de asemenea, cadrul de standarde prevăzute de către OMV.

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Economică, pe data de 10 mai 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (Ştefan cel Mare nr. 73, sala nr.1) va examina cererea de apel depusă de către Procuratura sect. Buiucani şi cererea de alăturare la apel depusă de SA CC „Expo" asupra hotărîrii Judecătoriei Economice de Circumscripţie 2e-1371/2011 din 21.01.2011 la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura sect. Buiucani mun. Chişinău în interesele SA „Casa de Comerţ Expo" către ÎM „Lacşimi" SRL, SRL „Rescom", SRL „Versatil" şi ÎM „UBFB Trade Group" SRL, privind anularea actelor juridice şi readucerea părţilor la poziţia iniţială, intervenient accesoriu alături de reclamant SA Centrul Internaţional de Expoziţii „Moldexpo" şi cererea reconvenţională ÎM „UBFB Trade Group" SRL către SA „Casa de Comerţ Expo", ÎM „Lacşimi" SRL, SRL „Rescom", SRL „Versatil" privind recunoaşterea calităţii de dobînditor de bună-credinţă.

Părţile prezente să prezinte procura corespunzătoare şi referinţă potrivit art.186 CPC al RM.

. Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Preşedintele de judecată Aureliu Colenco

***

Curtea de Apel Chişinău solicită prezentarea cet. Ceban Mihail, pentru data de 17 mai 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Chişinău, str. Teilor nr. 4) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 2a-2616/2011 intentată de Cotorobai Liliana privind recunoaşterea ca proprietar al automobilului.

Judecătorul Curţii de Apel Domnica Manole

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SA „Verde Mondial", pentru data de 5 mai 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Semileg".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului PP Revista „Top Magazine", Chişinău, pentru data de 10 mai 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Vita" CC.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Venta-Grup", pentru data de 16 mai 2011, ora 9.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea ÎM „VBH-Ofir" SRL privind încasarea sumei de 10 381 lei 36 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Silvi-Comerţ", pentru data de 16 mai 2011, ora 10.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SRL „Vladalina" privind încasarea sumei de 1920 lei 13 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SC „Dorinţa" SA, cu sediul în mun. Chişinău, str. Kiev nr. 16, pentru data de 20 mai 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) unde va avea loc examinarea dosarului nr. 2e-23/2011 la cererea cet. Gîrneţ Valentina privind anularea actului juridic.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului Biroului Notarului Privat Alexandru Marin, cu sediul în mun. Chişinău, str. Kiev nr. 7, pentru data de 20 mai 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) unde va avea loc examinarea dosarului nr. 2e-23/2011 la cererea cet. Gîrneţ Valentina privind anularea actului juridic.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL Bursa de Imobile IVC, cu sediul în mun. Bălţi, str. Kiev nr. 145, pentru data de 20 mai 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) unde va avea loc examinarea dosarului nr. 2e-23/2011 la cererea cet. Gîrneţ Valentina privind anularea actului juridic.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Top Magazine", pentru data de 1 iunie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Mitra-Grup".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Toptelefon", pentru data de 1 iunie 2011, ora 10.10, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Mitra-Grup".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului „Montajautomatica" SA, cu sediul în mun. Chişinău, str. Sarmizegetusa nr. 90/2, pentru data de 9 iunie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de IPS „Tegola Roofing" privind încasarea datoriei.

Judecător Liliana Andriaş

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Cerchez Natalia", pentru data de 15 iunie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SA „Orhei" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Omniapresa", pentru data de 16 august 2011, ora 11.10, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Luxiton".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului „Cooperativa de Consum Cucoara", pentru data de 18 august 2011, ora 10.50, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Vladalina".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Vieru Marcel şi Vieru Viorica, pentru data de 5 mai 2011, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de intervenienţi accesorii în cauza civilă la acţiunea cet. Onufriiciuc Olga către Gratii Alexandr privind încasarea prejudiciului, cauzat în rezultatul accidentului rutier.

Judecător Liubovi Brînza

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Coşevaia Irina Evgheni, cu ultimul domiciliu cunoscut în or. Ialoveni, str. Piatra Albă nr. 6, apt. 8, pentru data de 11 mai 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Coşevoi Vladislav privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ecaterina Palanciuc

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Delogramatic Gabriel, pentru data de 13 mai 2011, ora 13.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Socolov Vladimir privind încasarea sumei.

Judecător Djeta Chistol

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pelivan Andrei, cu domiciliul în mun. Chişinău, str. Grenoble nr. 7, apt. 36, pentru data de 20 mai 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Sacaliuc Elena privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Busuioc

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Brumă Maxim, pentru data de 23 mai 2011, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Alexeeva Janna privind încasarea datoriei şi a dobînzii de întîrziere.

Judecător Liubovi Brînza

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lencăuţeanu Andrei Ion, cu domiciliul în mun. Chişinău, str. Miron Costin nr. 10, apt. 81, pentru data de 4 mai 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Robu Grigore privind restituirea sumei şi a dobîbzii.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ochinca Galina, cu domiciliul în mun. Chişinău, or. Cricova, str. A. Mateevici nr. 37, pentru data de 5 mai 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ochinca Anatolie privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Tuev Vladimir, pentru data de 13 mai 2011, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Donţier Galina şi Donţier Dan privind încasarea cheltuielilor suplimentare.

Judecător V. Ilaşco

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cernei Maxim, cu domiciliul în mun. Chişinău, str. Grădinilor nr. 25, apt. 114, pentru data de 22 iunie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Macheeva Tatiana privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Strungari Alexandra Vasile, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. M. Isanos nr. 15, apt. 82, pentru data de 30 iunie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată Gogu Valerian privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Stella Bleşceaga

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea pîrîtului David Mihail, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. Podul Înalt nr. 10, bloc 1, apt. 16, pentru data de 5 mai 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de BC „Moldindconbank" privind executarea dreptului de ipotecă.

Judecător Svetlana Garştea-Bria

***

Judecătoria Cimişlia solicită prezentarea cet. Sofroniciu Maria, cu domiciliul în satul Gura Galbenei, Cimişlia, pentru data de 28 aprilie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Cimişlia, str. Constantin Stamati nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „Capitalcar" privind recuperarea venitului ratat.

Judecător Z. Aramă

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, REPETAT solicită prezentarea cet. Liulic Iacob Leonid, cu ultimul domiciliu în or. Orhei, pentru data de 6 mai 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) unde va avea loc examinarea cauzei civile înaintată de reclamanta Holubova Lilia privind stabilirea domiciliului permanent a copilului minor peste hotarele R. Moldova.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

***

Judecătoria Soroca, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cuflic Serghei Vasile, cu domiciliul în Chişinău, str. Igor Vieru nr. 4, apt. 29, pentru data de 12 mai 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 21) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Spoială Vasile privind repararea prejudiciului material şi moral.

Judecător Gh. Mîţu

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Pekel Valentina, cu domiciliul în oraşul Soroca, str. Alexandru cel Bun nr. 37, apt. 12, pentru data de 13 mai 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Musteaţa Vitalie privind încasarea datoriei.

Judecător D. Puşca

***

Judecătoria Călăraşi solicită prezentarea cet. Ţurcan Mihail, domiciliat în satul Horodişte, Călăraşi, pentru data de 19 mai 2011, ora 14.30, la şedinţa de judecată (Călăraşi, str. Alexandru cel Bun nr. 153, bir. 14) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Valentina Criucicova

***

Judecătoria Străşeni solicită prezentarea cet. Raiu Alexandru, pentru data de 23 mai 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Străşeni, str. Ştefan cel Mare nr. 98) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Moldcargo" SRL privind recuperarea prejudiciului material.

Judecător N. Chiseliova

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pahomi Vitalii cu domiciliul în mun. Chişinău, satul Budeşti, pentru data de 19 mai 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Pahomi Natalia privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului, încasarea pensiei.

Judecător I. Mânăscurtă

INFORMARE PUBLICĂ

HOTĂRÎRE
(dispozitiv)
În numele Legii

Dosarul nr. 2-1100/10 21 aprilie 2010

Judecătoria Botanica mun. Chişinău
În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Dumitriu Serghei,
grefier Rabacu Alina

examinînd în şedinţă publică pricina civilă la cererea cet. Calugari Galina, persoane interesate: Consiliul mun. Chişinău, OSC Botanica, MAI, IFS Botanica, OCT Chişinău cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

În conformitate cu art.238-241, art.281 alin.(2) lit.f) i) k), art.285 CPC, instanţa de judecată hotărăşte:

Se admite parţaial cererea petiţionarului Calugari Galina, persoane interesate: Consiliul mun. Chişinău, OSC Botanica, MAI, IFS Botanica, OCT Chişinău cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

Se constată faptul că, Calugăru Gavril Gheorghe, născut aproximativ în anul 1887, este aceiaşi persoană cu Calugari Gavril Gheorghe, decedat la 25 august 1947.

Se constată faptul acceptării succesiunii de către Calugari Galina după decesul mamei sale Calugari Maria, decedată la 31.012001, cu determinarea locului deschiderii succesiunii: mun. Chişinău, str. Cernăuţi nr. 32.

În rest, cererea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 20 zile, prin intermediul Judecătoriei Botanica mun. Chişinău.

Prin deciziile: Curţii de Apel din 23.09.2010 şi Curţii Supreme de Justiţie din 23.02.2011 a fost menţinută hotărîrea Judecătoriei Botanica ca fiind definitivă şi irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, Judecătorul Dimitriu Serghei

Aniversări

Victor VOLCINSCHI,
doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM

Mult stimate domnule Victor Volcinschi,

Pentru fiecare om ziua în care s-a născut este una deosebită. Astfel, de o semnificaţie aparte sînt aceste splendide zile de primăvară pentru dumneavoastră, deoarece vă aduc în prag frumoasa sărbătoare a sufletului.

Vă admirăm, vă respectăm, vă preţuim pentru tot ceea ce reprezentaţi, iar aniversarea dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublime cuvinte de felicitare. Vă dorim să aveţi parte de cît mai multă sănătate, multă căldură sufletească, bunăstare şi împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulţi ani!

* * *

Gheorghe BORDEA,
judecător Leova – 60 de ani

Mult stimate domnule Gheorghe Bordea,

Cu sentimentele cele mai sincere de înaltă preţuire şi admiraţie vă adresăm, prilejuiţi de frumoasa dumneavoastră aniversare, alese cuvinte de felicitare pentru dăruirea faţă de profesia deloc uşoară pe care v-a oferit-o destinul.

Graţie profesionalismului, dăruirii pentru muncă, perfecţiunii, corectitudinii şi exigenţei – cîteva dintre acele calităţi care vă disting drept o personalitate remarcabilă, aţi cîştigat respectul celor ce vă înconjoară.

În această remarcabilă zi, vă adresăm cele mai calde urări de sănătate, întru mulţi ani şi aceeaşi înaltă slujire a zeiţei Themis.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Elena Bobeica**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Felicia Păscăluţă**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Boişteanu Eduard**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Tatiana Molcianova**, judecător Basarabeasca; **Lilia Gavriliuc**, judecător Floreşti; **Liliana Andriaş**, judecător JE Circumscripţie; **Ludmila Caraianu,** judecător Ceadîr-Lunga; **Veronica Carapirea**, preşedintele Judecătoriei Basarabeasca; **Galina Moscalciuc**, judecător Buiucani; **Iuliana Oprea**, judecător CSJ; **Evghenii Dvurecenschi**, preşedintele Judecătoriei Taraclia; **Vladislav Clima**, vicepreşedintele Judecătoriei Ciocana; **Nicolae Chirtoagă**, judecător Briceni; **Florin Valicu**, procuror Rîşcani; **Gheorghe Leiciu**, procuror Găgăuzia.

Mult stimaţi omagiaţi este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem strădiunţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Divertis

Ouăle de Paşti şi semnificaţia lor

Ouăle de Paşti, potrivit tradiţiei, erau adunate din cuibar în miercurea din a patra, numită şi „miercurea Paresimilor". Există obiceiul că de la şi pînă în această zi, gospodinele să nu strîngă ouăle. Era credinţa că ouăle alese în această zi nu se stricau pînă la Paşti. Acum se alegeau ouăle pentru mîncarea de Paşti şi ouăle ce urmau să fie înroşite.

Chiar dacă ele erau strînse în această zi, vopsitul lor avea loc în joia din săptămîna de dinaintea Paştelui, însă niciodată în Vinerea Mare.

Oul vopsit este simbolul Mîntuitorului, care părăseşte mormîntul şi se întoarce la viaţă, precum puiul de găină ieşit din găoace.

Ouăle roşii sînt numite în Bucovina merişoare, iar cele cu ornamente sînt numite încondeiate, închistrite sau împistrite.

Ornamentica ouălor decorative este extrem de variată, ea cuprinde simboluri geometrice, vegetale, animale, antropomorfe şi religioase.

Folclorul conservă mai multe legende creştine care explică de ce se înroşesc ouăle de Paşti. Una dintre ele relatează că, Maica Domnului care venise să-şi plîngă fiul răstignit, a aşezat coşul cu ouă lîngă cruce şi acestea s-au înroşit de la sîngele care picura din rănile lui Hristos.

Ciocnitul ouălor se face după reguli precise: persoana mai în vîrstă (de obicei bărbatul) ciocneşte capul oului de capul oului ţinut în mînă de partener, în timp ce rosteşte cunoscuta formulă „Hristos a Înviat", la care se răspunde „Adevărat a Înviat".

În Bucovina, cojile ouălor de Paşti, sînt aruncate în rîu, pentru ca apa să le poarte la „Blajini" (fiinţe imaginare, încarnări ale copiilor morţi nebotezaţi, al căror loc de vieţuire se află la „capătul lumii", aproape de Apa Sîmbetei). În felul acesta, şi Blajinii ştiu că pentru toţi creştinii a venit Paştele.

La ţărani, mai există obiceiul că, în dimineaţa din Duminica Paştelui, să-şi spele faţa cu apă nouă sau apă neînceputǎ, în care pun un ou roşu, avînd credinţa că astfel vor fi tot anul frumoşi şi sănătoşi ca un ou roşu.

După consumarea ouălor, cojile roşii sînt păstrate pentru a fi puse în brazde, la arat, crezîndu-se astfel că pămîntul va da rod bun.

Top 10 cele mai ciudate tradiţii de Paşti

Că tot vine Paştele, să vedem cum este marcată această sărbătoare dincolo de hotarele ţării noastre.

10. Ai da o portocală în schimbul unui sărut de la o doamnă/domnişoară? Întrebare adresată baieţilor. Aşa se face în Marea Britanie la festivalul Hocktide din Hungerford. Poliţia adună toţi bărbaţii la primărie dintre care 2 sînt aleşi să împartă portocale pe stradă doamnelor sau domnişoarelor, acestea oferindu-le un sărut în schimb.

9. Cu siguranţă iepuraşul este cel mai popular simbol, de Paşti, dar în Australia marsupialul local, Bilby, i-a luat locul. Acesta a devenit un simbol din cauza că iepurii au distrus pămîntul, recoltele şi vegetaţia din zonă.

8. Noi ciocnim ouăle în numele lui Hristos, pe cînd în Lituania copiii joacă de Paşti un joc tradiţional**.** Se împart în perechi şi fiecare îşi leagă oul fiert de cel al partenerului, cu o sfoară. Concurenţii îşi lovesc ouăle pînă cînd unul dintre ele se sparge. Cîştigă cel care are cel mai tare ou.

7. De Crăciun cumpărăm brazi şi după Crăciun îi aruncăm, păcat, trebuie să facem ca nemţii. În Germania se păstrează brazii şi de Paşti li se dă foc, care reprezintă simbolul victoriei. Primăvara a învins zilele friguroase ale iernii.

6. De Crăciun împodobesc brazii, de Paşti împodobesc fîntînile cu flori şi ouă vopsite. Aşa fac cei din Elveţia, ei venerează apa, fiind foarte preţioasă în zonele uscate din Alpi.

5. În Haux, Franţa, sînt folosite 4500 de ouă pentru a găti o omletă uriaşă**.** Aceasta trebuie să hrănească 1000 de persoane şi este pregătită în piaţa centrală.

4. În Polonia, se spune că dacă bărbatul casei ajută la coacerea pîinii tradiţionale de Paşti, mustaţa îi va albi, iar aluatul se va strica**.**

3. Dansul morţii, tradiţia celor din Verges, Spania**.** Locuitorii acestui oraş se îmbracă şi organizează o paradă de-a lungul străzilor oraşului medieval. Acest dans porneşte la miezul nopţii şi dureaza 3 ore.

2. Unii mai fac şi ceva bănuţi cu ocazia Paştelui. În Finlanda, copiii se îmbracă în cerşetori şi pleacă pe străzi pentru a cerşi, purtînd mături**.** În unele regiuni din Finlanda se aprind focuri uriaşe. Tradiţia spune că astfel vor fi îndepărtate vrăjitoarele care zboară între Vinerea Mare şi Duminica Paştelui.

1. Femeile bătute şi biciuite în Lunea Paştelui. Acest obicei are loc în Cehia, Ungaria şi Slovacia. Chiar dacă se pare că se încalcă dreptul femeilor, aceasta nu rămîne decît o tradiţie, „bătaia este necesară pentru ca femeile să îşi menţină frumuseţea şi sănătatea în anul următor". Bărbaţii sau mai bine zis barbarii aruncă apă pe femei, apoi le lovesc cu bice fabricate manual din crengi de salcie şi împodobite la un capăt cu panglici.

Meridian juridic

Un adolescent povesteşte despre atentatul eşuat: „Am crezut că merg în rai"

La începutul lunii, un atac sinucigaş la un loc de rugăciune din Pakistan a ucis zeci de persoane. Ambii atacatori erau elevi adolescenţi. Unul dintre ei însă a supravieţuit, eşuînd misiunea, pentru că vesta cu explozibil nu s-a detonat cum ar fi trebuit. „Nu mă gîndeam decît că trebuie să mă detonez lîngă cît mai mulţi oameni", a povestit Umar Fidai, în vîrstă de 14 ani, într-un interviu.

„M-am gîndit că mă va durea puţin, dar apoi voi fi în rai", continuă Umar, care a rămas fără o mînă şi este grav rănit în zona pieptului. „Planul era ca Ismail să se arunce în aer lîngă locul sfînt. Eu urma să aştept să vină ambulanţele şi să mă detonez lîngă ei, ca să omor cît mai mulţi oameni. Nu am avut nici un dubiu", povesteşte el.

Jacheta cu explozibil nu s-a detonat însă cum trebuia, rănindu-l numai pe Umar, care şi-a pierdut o mînă şi şi-a distrus abdomenul. „Fusesem învăţaţi că, în cazul în care cureaua nu explodează, ar trebui să ne omorîm cu grenada. Erau trei poliţişti lîngă mine şi m-am gîndit că dacă îi omor, o să ajung în rai". Cînd se pregătea să scoată cuiul de la grenadă, un poliţist l-a împuşcat în mînă.

Fidai a fost recrutat cu cinci luni înaintea atacului, în oraşul său din regiunea tribală din nord-vestul Pakistanului. „Într-o zi, un taliban a venit la mine şi mi-a spus să merg cu el să devin kamikaze. I-am spus că dacă vrea să omoare oameni trebuie să o facă el însuşi, nu să îi pună pe copii. Dar a tot venit. A zis că şcoala nu are rost. Mi-a spus că nimic nu este mai bun decît paradisul şi că aş putea ajunge acolo dacă omor necredincioşi. Talibanii se rugau mereu şi citeau Koranul, aşa că m-am gîndit că sînt oameni buni. Inima mi-a spus să merg şi să mă antrenez cu ei", povesteşte tînărul, care încă riscă să îşi piardă viaţa din cauza rănilor. „Ştiu că mama mea şi surorile mele au aflat ce s-a întîmplat şi sînt foarte triste. Vreau să îmi cer iertare de la mama. Dar la momentul în care m-am detonat, nu mă gîndeam la familie, mă gîndeam numai la ce m-au învăţat talibanii", a conchis tînărul.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 12sp